

Antwoorden bij de Straattaal-quiz

PATA'S

- *Pata's* betekent 'schoenen'.
- Ja, *pata's* staat als jongerentaal in de Van Dale.
- Het woord *pata's* komt uit het Sranantongo. Sranantongo is een zogeheten creooltaal uit Suriname die grotendeels op het Engels gebaseerd is (met veel invloeden van andere talen), en die door ongeveer 80% van de bevolking wordt gesproken. Het is de meestgebruikte taal voor informele communicatie tussen verschillende etnische groepen in Suriname. Oorspronkelijk ontstond de taal op plantages als een contacttaal tussen tot slaaf gemaakte Afrikanen uit diverse regio's en Engelse plantagehouders.

WOLLAH

- *Wollah* betekent 'ik zweer het'. Het wordt ook als tussenwerpsel gebruikt in de betekenis 'echt'.
- Ja, *wollah* staat sinds 2008 als straattaal in de Van Dale (ook geschreven als *woela* en *wallah*).
- Het woord komt uit het Marokkaans-Arabisch. Het is een verbastering van *wallāh* en betekent letterlijk 'ik zweer bij Allah'.

FITTIE

- *Fittie* betekent 'ruzie, gevecht' (zowel verbaal als fysiek).
- Ja, *fittie* staat sinds 2008 als straattaal in de Van Dale.
- Het woord komt van oorsprong van het Engelse *fight*. In het Sranantongo is dit overgenomen als *feti* en via straattaal is dit als *fittie* in het Nederlands overgenomen. Sranantongo is dus het goede antwoord.

LOESOE

- *Loesoe* betekent 'kwijt, weg, verdwenen'. Het wordt ook wel gebruikt in de betekenis 'dronken' en 'los'.
- Ja, *loesoe* staat sinds 2015 als straattaal in de Van Dale.
- Het woord komt van het Sranantongo-woord *lusu*, dat 'weggaan' betekent.

WAJO

- *Wajo* is een uitroep van verbazing of verrassing ('wow' of 'heftig'). Het kan ook gebruikt worden in de betekenis 'hee' of 'hallo'.
- Ja, *wajo* staat sinds 2017 als straattaal in de Van Dale.
- *Wajo* is Marokkaans-Arabisch spreektaal, met dezelfde betekenis.

AFOE

- *Afoe* betekent 'helft', 'een klein stukje', 'het laatste trekje van een sigaret' of 'het laatste slokje'. Als iemand vraagt "Mag ik een afoe?", bedoelt diegene het laatste deel van iets dat wordt gedeeld, zoals een sigaret, een hapje of een slok. *Afoe-afoe* betekent 'fifty-fifty'.
- Nee, *afoe* staat (nog) niet in de Van Dale.
- Het woord komt uit het Sranantongo, waar het 'peuk' of 'laatste deel van een sigaret' betekent.

KARDASH

- *Kardash* betekent 'vriend'.
- Nee, *kardash* staat (nog) niet in de Van Dale.
- Het woord komt uit het Turks, waar het 'broer' of 'vriend' betekent.

OSSO

- *Oso* betekent 'huis', 'thuis'. Ook het straattaal-woord *crib* heeft deze betekenis.
- Ja, *osso* staat sinds 2019 als straattaal in de Van Dale.
- Het woord komt uit het Sranantongo, waar het ook als *oso* of *hosso* wordt gespeld. Dit is weer een verbastering van het Engelse *house*.

DUSHI

- *Dushi* betekent 'schatje'.
- Ja, *dushi* staat sinds 2006 als straattaal in de Van Dale.
- Het woord komt uit het Papiaments. Dit is een creooltaal die gesproken wordt op Aruba, Bonaire en Curaçao. Het wordt in deze taal gebruikt in de betekenis 'zoet' en 'lekker' en ook in de betekenis 'schatje', 'liefje'. *Dushi* stamt af van het Portugese woord *doce* of het Spaanse *dulce*, die allebei 'zoet' en 'lief' betekenen.

DOEKOE

- *Doekoe* betekent 'geld'.
- Ja, *doekoe* staat al meer dan 20 jaar als straattaal in de Van Dale.
- Het woord komt van het Sranantongo-woord *duku* ('geld'). Dit woord stamt waarschijnlijk af van het Hindoestaanse woord *dhuku* ('geld'). Zowel Surinaams als Hindoestaans is dus een goed antwoord.

SCOTTEN

- *Scotten* betekent 'beledigen', 'negeren'.
- Nee, *scotten* staat (nog) niet in de Van Dale.
- Het woord *scotten* is via het Sranantongo-woord *skowtu* (volkstaal voor 'politie') in de Nederlandse straattaal terechtgekomen. *Skowtu* is een verbastering van het oude Nederlandse woord *schout* ('politie/rechercheur'). Het is dus vanuit Nederland via Suriname weer terug naar Nederland gekomen, in een andere betekenis.

EWA

- *Ewa* betekent 'hoi, hallo', 'hoe is het' of 'wat is er'.
- Ja, *ewa* staat sinds 2017 als straattaal in de Van Dale.
- *Ewa* is een Marokkaans-Arabische uitdrukking en betekent zoveel als 'tsja, dan is het zo'.

SWA

- *Swa* betekent 'vriend'.
- Ja, *swa* staat sinds 2008 als jongerentaal voor 'kameraad' in de Van Dale.
- Het woord *swa* komt uit het Papiaments, waar het gebruikt wordt in de betekenis 'zwager'.

SWAG

- *Swag* betekent 'stoer', 'zelfverzekerd zijn', een 'coole, zelfverzekerde houding hebben', 'stijl hebben', 'charisma hebben'.
- Ja, *swag* staat sinds 2013 als jongerentaal in de Van Dale.
- Het woord *swag* komt van het Engelse *swag*, dat eerst 'uitpuilend' of 'opgeblazen' betekende en later via 'opgeblazen ego' zich ontwikkelde naar de betekenis 'stoer, zelfverzekerd'. Het Engelse *swag* was al een afkorting van *swagger*, dat een 'korte wijde damesjas zonder ceintuur' is.

FAKA

- *Faka* betekent 'hoe gaat het?' of 'alles goed?'. Het wordt ook wel als *fakka* geschreven.
- Ja, *faka* staat sinds 2025 als straattaal in de Van Dale.
- *Faka* komt van het Sranantongo. Het is een afkorting van *fa waka*, wat letterlijk 'hoe loopt het' betekent. *Fawaka* staat al sinds 2015 in de Van Dale, maar de hier meer bekende afkorting *faka* is dus pas in 2025 toegevoegd.

FATOE

- *Fatoe* betekent 'grap' of 'grappig', maar heeft afhankelijk van de context ook andere betekenissen zoals 'chillen' (*een fatoe nemen*), 'bijdehand' (*een fatoeman*), 'cool' (*hij/zij is fatoe*). Het wordt ook wel geschreven als *fattoe*, *fattu*, *fatu* of *fa2*.
- Ja, *fatoe* staat sinds 2015 als straattaal in de Van Dale.
- Het woord *fatoe* komt van het Sranantongo-woord *fattoe* ('grap').